

Reforma PAC după 2013

- Poziția României -

1. Introducere

Comunicarea Comisiei către Consiliu, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor intitulată “PAC către 2020: a întâmpina provocările privind alimentația, resursele naturale și utilizarea teritoriului” a fost făcută publică în data de 18 noiembrie 2010 și lansată într-o serie de evenimente de însuși Comisarul pentru agricultură și dezvoltare rurală, Dacian CIOLOȘ.

Acest document marchează începutul unui nou proces de consultări și care va da o bază Comisiei pentru propunerile legislative din toamna anului 2011.

Comisia Europeană va face cunoscut în curând studiul său privind evaluarea impactului implementării viitoarei PAC pe fiecare opțiune politică, care va evidenția avantajele și dezavantajele implementării fiecăreia.

2. Strategia UE 2020 și reforma PAC după 2013

România consideră că PAC este esențială pentru atingerea tuturor obiectivelor Strategiei 2020, acționând în manieră integrată cu alte politici comunitare, prin aportul pe care îl aduce prin angajarea forței de muncă în agricultură și sectoarele conexe, contribuind la realizarea obiectivelor de incluziune socială și teritorială, prin rolul pe care îl poate juca alături de alte politici (de mediu, de coeziune, de cercetare-dezvoltare, socială) la efortul de atingere a țintei de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și prin rolul substanțial al cunoașterii și inovării în agricultură și industrie alimentară, pentru atingerea țăintelor de competitivitate pe piața locală și globală și pentru rezolvarea problemelor legate de mediu.

Pentru ca aceste deziderate, precum și obiectivele PAC, să fie atinse este nevoie în continuare **ca în perspectiva Strategiei UE 2020 să se asigure o finanțare corespunzătoare a PAC.**

3. Prioritățile României privind reforma PAC după 2013

Plăți directe

România susține ferm ideea unei distribuirii echitabile a plăților directe între statele membre.

România a susținut și susține ca în viitoarea PAC să nu mai fie menținute actualele discrepanțe, în așa fel încât PAC să nu mai fie o politică cu două viteze. Procesul de phasing-in pentru România și Bulgaria trebuie să se încheie în 2014.

România nu consideră oportună propunerea Comisiei de introducere a unei limite superioare (plafonare) a nivelului plăților directe alocate fermelor mari. În acest sens, la data de 21 februarie 2011, la Bruxelles, Republica Cehă, Germania, Italia, România, Slovacia și Marea Britanie au semnat o declarație comună privind opoziția față de introducerea oricărui prag maxim al plăților directe primite de fermele mari, sugerată în Comunicarea Comisiei privind PAC după 2013.

România consideră oportună deschiderea arătată de Comisie pentru susținerea agriculturii la scară mică, prin introducerea unei scheme de sprijin dedicată fermelor mici, aceasta contribuind la consolidarea competitivității și menținerea vitalității zonelor rurale. În acest sens vom susține definirea unor noi criterii de eligibilitate mai simplu de gestionat și mai ușor de implementat.

De asemenea, sprijinim măsurile menite să creeze posibilitatea pentru tinerii fermieri să obțină un venit decent, ca o oportunitate a lor de a se implica mai mult în sectorul agricol și pentru întinerirea acestuia, având în vedere actualul context de îmbătrânire a populației active din agricultură.

Instrumente de piață

Suștinem **menținerea instrumentelor actuale de intervenție** pe piață pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum **și căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii UE la un nivel competitiv** în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale (vin, apicultură, defavorizați etc.) cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat în prezent conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.

Dezvoltare rurală

Datorită noului context socio-economic creat de la debutul crizei financiare, **agricultura trebuie să fie recunoscută ca sector comunitar strategic integrant și activ**, cu impact nu doar în asigurarea / furnizarea alimentelor, ci și asupra societății, prin crearea locurilor de muncă și intensificarea activităților non-agricole în mediul rural.

Extinderea Uniunii Europene și specificitatea zonelor rurale impune o nouă viziune de abordare a politicii agricole comune, în scopul respectării principiilor sale de bază:

- Menținerea unei singure piețe
- Solidaritatea financiară.

Dimensiunea socială a agriculturii este importantă, deoarece acest sector contribuie semnificativ la angajarea forței de muncă în zonele rurale și asigurarea unui nivel de trai echitabil fermierilor.

Agricultura și, în special, Pilonul II, contribuie la dezvoltarea economică și socială prin dezvoltarea mediului rural, menținerea moștenirii culturale, utilizarea corectă a resurselor naturale și mai ales prin crearea locurilor de muncă în spațiul rural. (Menținerea unei agriculturi tradiționale, precum și asigurarea activităților agricole și a acțiunilor de diversificare a economiei rurale prin activități non agricole, asigură o dezvoltare durabilă și trebuie recompensate).

În ceea ce privește acțiunile de revizuire a PAC, **România** susține importanța **menținerii unui nivel consistent al bugetului alocat Pilonului II.**

Pentru România sunt importante **creșterea competitivității, managementul durabil al resurselor naturale și dezvoltarea teritorială echilibrată.** Finanțarea acestora trebuie să răspundă nevoilor specifice ale statelor membre, inclusiv prin acordarea unei flexibilități mai mari.

România salută inițiativa Comisiei de a crea pentru noua perioadă de programare **pachete de măsuri, prin interconectarea celor existente deja**, ca răspuns la nevoile unor zone sau grupuri specifice. În acest sens, **România susține includerea unui pachet destinat sprijinirii micilor fermieri** în vederea evitării unor fenomene prezente în România, ca depopularea, abandonul terenurilor agricole, și creșterea capacității economice a acestora în vederea furnizării de bunuri publice.

Acțiunile asupra cărora trebuie să se concentreze noul pachet adresat micilor fermieri trebuie să vizeze aspecte privind:

- **Mărirea sprijinului financiar** acordat acestora;
- **Simplificarea condițiilor de accesare a fondurilor;**
- **Stabilirea unor acțiuni specifice pentru promovarea produselor;**

- **Măsuri specifice** ce vizează **consilierea, consultanța, formarea profesională și creditarea** acestei categorii de fermieri;
- **Dezvoltarea canalelor locale de distribuție**, în vederea facilitării accesului direct al consumatorilor la produsele micilor fermieri (agricultură ecologică, produse tradiționale sau locale) și **sprijinirea piețelor locale**;
- Stabilirea unor **condiții și cerințe privind standardele minime de realizare a producției și comercializare**, adaptate capacității financiare a micilor fermieri.

În ceea ce privește pachetul de măsuri privind gestionarea riscului, **susținem continuarea și dezvoltarea măsurilor de ingenierii financiare, prin instrumente de asigurare, accesul la credite, garanții, capital social ș.a.**, acestea reprezentând aspecte esențiale pentru creșterea competitivității sectorului agricol, având în vedere particularitățile acestui sector.

Cu privire la elaborarea unui Cadru Strategic Comunitar pentru FEDR, FSE, Fondul de Coeziune, FEADR și FEP, care să înlocuiască abordarea sectorială din perioada de programare curentă, prin care se stabilesc linii directoare separate pentru Politica de Coeziune, Politica Agricolă Comună și Politica pentru Pescuit și Afaceri Maritime, România **susține, în principiu**, această propunere, cu condiția ca **noua abordare să nu conducă la diminuarea alocațiilor pentru respectivele politici.**

Recunoaștem **importanța întăririi mecanismelor și sistemelor de coordonare a politicilor europene**, precum și a instrumentelor de implementare a acestora, **însă considerăm că actualele linii politice ale Pilonului II trebuie menținute în viitoarea PAC**, iar implementarea acestora în România, să se realizeze la nivel național.

4. Revizuirea bugetului PAC

Bugetul PAC (pilonii I + II) pentru perioada 2014-2020 **trebuie să fie consistent și să rămână cel puțin la nivelul actual**. Mai exact:

- bugetul **pilonului 1**, responsabil de asigurarea venitului direct pentru agricultori, de menținerea producției agricole pe teritoriul UE și de sprijin pentru a face față volatilității excesive a prețurilor, trebuie să prevadă:
 - pentru componenta *plăți directe*: mărirea plafonului pentru Noile State Membre, astfel încât plățile directe **să reflecte o distribuție mai echitabilă între vechile și noile state membre**.
 - pentru componenta *măsuri de piață*: **menținerea instrumentelor actuale de intervenție pe piață** pentru a acționa ca plasă de siguranță în situațiile de criză, precum și **căutarea de noi instrumente care să permită menținerea agriculturii UE la un nivel competitiv** în raport cu țările terțe; continuarea, după 2013, a programelor sectoriale (vin, apicultură, defavorizați etc.) cu un impact deosebit pentru România, precum și a ajutorului specific acordat conform art. 68 din Regulamentul nr. 73/2009.
- bugetul **pilonului 2**, responsabil cu dezvoltarea rurală, trebuie să prevadă o **alocare similară celei actuale** (cheia de alocare actuală pentru România este de 9,8%; aceasta trebuie cel puțin menținută).

Susținem în continuare ideea că **politica de dezvoltare rurală să rămână în cadrul PAC** (fondurile alocate și implementarea la nivel național urmând să fie în continuare responsabilitatea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale).

Considerăm că trebuie **să se ia în considerare și particularitățile noilor state membre, în care sectorul agricol joacă un rol important în economia națională și să se asigure menținerea în**

termeni reali a sprijinului pentru agricultură, astfel încât să permită depășirea, de către acestea, a problemelor structurale și atingerea obiectivului de convergență.